



**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficult. 1. Proponuntur quædam de eo an scientia sit simplex
qualitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

Punctum Difficultatis 1.

Proponuntur quedam de eo: an Scientia sit simplex qualitas.

PRÆMITTO 1. *Quod hic procedat questio non de uno actu scientifico, qui habetur per unam numero operationē intellectus, hæc enim, quia est unus adeoque indivisibilis actus, hoc ipso simplex qualitas est. Sed procedit questio de facilitate, quæ oritur ex frequentatis actibus, proceditque circa plura objecta, & vocari solet scientia habitualis, est item questio de scientia totali, abstrahendo ab hoc, quod habitualis sit vel non, an scilicet illa sit impartibilis, indivisibilis &c.*

PRÆMITTO 2. *Quando queritur: an scientia sit simplex qualitas non queritur: An habeat scientia partes entitativas materiales: scientia enim est spiritualis & intellectualis perfectio, sed queritur, an sit coalescens ex pluribus entitatibus spiritualibus.*

PRÆMITTO 3. *Aliud est querere: an scientia sit simplex qualitas quoad intensionem, scilicet an excludat gradus, majorem & majorem facilitatem adferentes, & de hoc in præsentinon est lis. Et aliud est querere: an scientia sit simplex qualitas, hoc est, an una eademque indivisibilis, extendat se ad plura specie objecta, ad eum modum, quo unus & indivisibilis intellectus, extendit se ad quodcunque noscibile.*

DICENDUM est 1. *Nullam esse unitatem scientiæ, quæ oriatur ex compositione physica illius scientiæ.*

PROBATUR. Quia compositio physica, est ex actu & potentia, hoc est ex forma & materia, aut consimilis, ei, quæ est inter partes continui. Tantum enim hi sunt modi compositionis physici, neutra compositio est in scientia totali. Ergo nec ulla. Minor probatur quoad primam partem. Quia actus scientiæ, non comparantur inter se sicut materia & forma physici: quia nullus actus recipitur in alio ut in subiecto, neque actuat illum, sed uterque actus, est perfectio scientiæ. Tum quia, non est ratio: cur hic potius actus habeat rationem materiæ & alter formæ physici; hocque ipso alteruter actus non esset physicè actus, si alteruter esset materia. Tum quia, si unus actus comparatur, respectu alterius ut materia, quæro: an iste actus sit unus, an multiplex? si multiplex quæro; cur non sit unus? sicut materia in physicis est una; quod si ille actus habens se per modum materiæ, est unus. Ergo plures actus scientiæ in una totali scientia, non sunt possibiles naturaliter, sicut non essent plures homines, si non esset possibilis, nisi unius hominis materia. Secunda Minoris Pars probatur. Si haberent inter se actus scientifici continuationem, talem, qualem partes continui, continuatio illorum esset, aut destructio tantum terminorum, sicut continuatio unius guttæ cum alia, per multos, est sola destructio terminorum utriusque guttæ, aut esset modus aliquis entitativus superad-

ditus qui uniat guttas; neutro modo est continuatio in scientia totali. Non per destructionem terminorum, quia res spirituales, quales sunt actus sciendi, nullos habent terminos, non item per Entitatem modalem unitivam, quia huius ponendæ inter actus scientificos, nulla est necessitas.

DICENDUM 2. *Necesse est in anima dari aliquos habitus & scientias, qui sint simplices qualitates.* Ita Suarez disp. 44. sec. II. n. 23.

PROBATUR. Quia scientia totalis, vel est simplex qualitas, vel aggregata ex pluribus, si est simplex qualitas, Ergo vera conclusio; si est aggregata ex pluribus, quæro: illa ipsa plura vel sunt aggregata ex pluribus, vel simplex qualitas, si simplex qualitas. Ergo dantur habitus, qui sunt simplices qualitates; si verò sunt aggregata ex pluribus, de illis ipsis redibit questio, deveniri; debeat ad aliquid simplex: quia omne compositum, in aliquid simplex, & omnis numerus, in unitatem resolvitur.

RESPONDEBIS. Dantur qualitates constantes ex multis, quæ tamen non resolvuntur in simplices qualitates. Sic v. g. sanitas constat ex recto habere ventriculi, cordis, capitis &c. & tamen hæc sanitas, non resolvitur in unam qualitatem simplicem, in quam enim?

CONTRA. Etiam sanitas resolvitur in unum aliquid simplex non quidem tale quod seipso & sua entitate, sit totum id, quod dicit illud aggregatum ex pluribus, sed resolvitur in aliquid simplex, quod tamen est sanitas inadaquata, & sic calor naturalis non est sanitas completa & adæquata, est tamen sanitas inadaquata & simplex quid, in ratione sanitatis oriundæ ex calore naturali.

DICENDUM est 3. *Scientia totalis quæ habereet unum idemque objectum formale immediatum, esset simplex qualitas.*

PROBATUR 1. Auctoritate Aristotelis I. posteriorum tex. 7. ubi ait scientias esse diversas, quarum principia non ex eisdem sunt. Ergo scientiæ illæ, quarum principia ex eisdem sunt, seu quarum unum motivum formale est, sunt eadem, habetque id etiam S. Th. 1. 2. 2. q. 54. art. 4.

PROBATUR 2. Tum quia scientiæ quæ habent unum idemque formale motivum, neque multiplicuntur ratione formalium objectorum, est enim idem formale ut supponitur, nec ratione materialium objectorum, quia hæc ut suppono non multiplicunt scientias, ergo absolute non multiplicuntur. Tum quia fides, est simplex qualitas, idque non ex eo, quod habitus fidei sit per modum potentie, nam etiam intellectus noster est potentia, & tamen indiget pluribus habitibus scientificis, ex eo quia procedit ex diversis motivis specie, hinc & fides si haberet motiva specie distincta, indigeret pluribus habitibus fidei. Ergo quod sit fides simplex qualitas, peti id debet ex eo, quod unum idemque formale motivum immediatum habeat. Ergo idem dicendum

† Bb

dum

dum de scientia, quæ idem formale motivum haberet. Tum quia unica demonstratio secundum conclusionem est simplex qualitas. Ergo & scientia habens unum formale erit simplex qualitas.

PROBATUR 3. Quia si ponatur scientia habens nonnisi unum motivum formale, nullum erit principium illam plurificandi, quod enim? & certè si se habeat cognitio huius, ita, sicut alterius v. g. si cognitio effectus aut passionis, ita se habet sicut causæ, sicut scientia est simplex qualitas respectu huius causæ, ita erit simplex qualitas etiam respectu v. g. effectus & passionis, cum ita se habeat respectu aliorum objectorum, sicut respectu unius causæ.

Punctum Difficultatis 2.

Solvuntur Objectiones.

OBJICITUR 1. Si scientia totalis habens unum motivum formale, esset simplex qualitas, tunc aucto habitu, respectu unius objecti materialiter diversi, augeretur etiam respectu alterius; sicut habitus fidei, æquè intenditur respectu unius objecti, atq; alijs, hoc autem scientiæ, sine fundamento tribueretur.

RESPONDETUR. Posito quòd illa scientia uni motivo inniteretur, si semel ponatur intentio respectu illius motivi, non poterit non esse intentio, cuiuscunq; tandem materiali applicetur illud motivum, fundamentumq; esset id asserendi, ipsa unitas motivi.

INSTABIS 1. Intellectus quamvis sit indivisibilis potentia, tamen uno habitu non perficitur respectu omnium objectorum. Ergo etiam & habitus, licet sit simplex qualitas potest intendi respectu unius objecti, & non intendi respectu alius.

RESPONDETUR. Disparitatem esse quia in casu antecedentis habetur, unde desumatur pluralitas, nempe ex diversis formalibus motivis, quæ in presenti non haberetur.

INSTABIS 2. Habitus charitatis est simplex qualitas, & tamen inclinatur ad magis amandum Deum quàm proximum. Ergo simplex qualitas, potest intendi magis respectu unius, quàm alius objecti.

RESPONDETUR. Habitum charitatis respectu Dei inclinare ad amandum Deum magis appetitivè, quàm proximum, sed non inclinatur quasi totam suam intensiorem etiam ad amandum propter Deum proximum, impendere non possit.

INSTABIS 3. Experimur magis pueros faciles esse ex habitu temperantiæ ut non comedant carnes feria sexta, quàm ut ex eadem virtute temperent sibi à dulciariis &c. quamvis habitus temperantiæ, sit simplex qualitas. Ergo simplex qualitas, potest esse respectu unius objecti, magis intensè, quàm respectu alijs.

RESPONDETUR. Fieri potest ut qualitas simplex, respectu aliquorum objectorum magis faciliter ex accidenti v. g. quia præsentatur aliquid minus difficile, & minus molestum; licet facilitas quantum est ex illa, æqualiter se ad utrumq; extendat. Sic calor facilius calefacit lignum siccum, quàm humidum, quantumvis æquali intensiōe, in utrumq; agat. Defectus ergo ille facilitatis quæ non sentitur tunc, oritur ratione materiæ, non autem ex eo, quòd alia qualitas ad hoc, alia ad illud inclinet, ut communius in hac materia dici solet.

OBJICITUR 2. Si habitus ille qui habet unum formale motivum, esset simplex qualitas, habitus principiorum & scientiæ, esset unus idemque habitus.

RESPONDETUR. Negando Sequelam. Distinguentur autem habitus principiorum & scientiæ, quia principia in seipsis habent rationem assentiendi, scientiæ autem ob principia non ergo habetur idem motivum formale in utroque habitu.

OBJICITUR 3. Quæ referuntur ad idem objectum attributionis, non est necesse esse simplicem qualitatem. Ergo nec ea, quæ eidem immediatè motivo innituntur.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia ea quæ ad idem objectum attributionis referuntur, non habent connexionem eandem, nec habent eadem motiva immediata, huic enim objecto fit assensus; quia est causa, huic: quia est effectus. Jam autem in istis quæ habent idem formale, hæc diversitas non reperitur.

INSTABIS. Ergo saltem non universaliter scientiæ per objectum attributionis distinguuntur, sed etiam aliquæ distinguuntur per objectum formale, in omnibus actibus idem.

RESPONDETUR. Cum illud formale quale, ad nullam aliam scientiam sit revocandum, conveniet ei jam una formalitas objecti attributionis. Ex alia parte erit illic attributio omnium ad idem sed intransitivi, nihil enim melius attribuitur, quam idem ad seipsum. Attributio enim est de linea unius, cum etiam ad salvandam unitatem adhibeatur, nihil autem est magis unum, quàm idem sibi. Quod si illi motivo sic defecto, conveniet ratio objecti attributionis, non erit mirum, quòd illud motivum, sit specificatum scientiam illam.

OBJICITUR 4. Si simplicitas scientiæ arguitur ex identitate motivi formalis, sequitur omnes scientias esse simplices qualitates, quia omnium idem tantum motivum est, quodlibet est aut non est.

RESPONDETUR. Conclusionem procedere de eodem immediato motivo, omnium actuum, dictum autem principium, non est nisi motivum mediatum, res autem non specificantur à mediatis & communibus, sicut nec ab ente communi, specificatur homo.

Obj-